

ÖZÜRLÜLERİN DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMA ŞARTLARI İLE YAPILACAK YARIŞMA SINAVLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Resmi Gazete Tarihi: 16.09.2004

Resmi Gazete Sayısı: 25585

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, özürllülerin; Devlet memurluğuna alınma şartları ile yapılacak yarışma sınavları ve hangi işlerde çalıştırılacaklarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik hükümleri;

a) (**Değişik: 13/2/2006-2006/10129 K.**) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kurumlar ile döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıklarına,

b) İl özel idareleri ve belediyeler, il özel idareleri ve belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı müessese, işletme ve döner sermayeli kuruluşlara,

c) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Devlet memuru istihdam eden diğer kamu kuruluşlarına,

ilk defa Devlet memuru olarak atanacak özürllüler hakkında uygulanır.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 53 üncü maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

a) Sınav: İlk defa Devlet memurluğuna atanacak özürllüler için yapılacak yarışma sınavını,

b) Sınav Kurulu: Sınavın yapılması ve yürütülmesi için merkez veya sınavın yapılacağı il veya bölge kuruluşunda teşkil edilen kurulu,

c) (**Değişik: 13/2/2006-2006/10129 K.**) Özürllü: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yetenekleri bakımından özür durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranının yüzde kırk ve üzerinde olduğunu, 6/2/1998 tarihli ve 98/10746 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Özürllülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, sağlık kuruluşlarınca verilecek sağlık kurulu raporu ile belgeleyenleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Özürü Kadrolarının Tespiti, Sınav Yapılmasında Uyulacak Temel Usul ve Esaslar ile Sınavların Açılma Zamanı

Özürü kadrolarının tespiti

Madde 5- Özürülere ayrılmak kadroların tespitinde, ilgili kurum veya kuruluşun, taşra teşkilatı dahil, bütün dolu memur kadro sayısının % 3'ü dikkate alınır.

(Ek fıkra: 13/2/2006-2006/10129 K.) Kurumlar, hizmet gereklerine göre özürülere tahsis edeceği kadroları, farklı hizmet sınıfları itibarıyla hazırlamak zorundadır.

Özürülerin istihdam edileceği uygun boş kadro bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre boş kadroda unvan değişikliği yapılarak gerekli kadrolar temin edilir. Özürü personelin istihdam edileceği merkez ve taşradaki birimler, ilgili kurum veya kuruluşça belirlenir.

Sınav yapılmasında uyulacak temel usul ve esaslar

Madde 6- Sınav yapılmasında uyulacak temel usul ve esaslar şunlardır:

- İlk defa Devlet memurluğuna atanacak özürülerin sınavları çoktan seçmeli test şeklinde yapılır.
- Sınavlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinde tespit edilen sınıflar ve bu sınıflara gireceklerde aranması gerekli öğrenim şartları ile diğer nitelikler göz önüne alınarak düzenlenir.
- Kamu kurum ve kuruluşları, sınavları kendileri yaparlar.
- Sınavlarda gizlilik esastır.
- Sınav esnasında özür gruplarına göre, refakatçi bulundurulmasına izin verilir. Bu sınavların, özürü grupları dikkate alınarak sınav sorusu hazırlanması ve değerlendirilmesi için özel sınav kurulu teşkil edilerek yapılması esastır.
- (Ek: 13/2/2006-2006/10129 K.)** Sınav kuruluna diğer kamu kurum ve kuruluşlarından konu ile ilgili üye alınabilir.
- (Ek: 13/2/2006-2006/10129 K.)** Özürüler için sınavlar, özür grupları ve ulaşılabilirlikleri göz önüne alınarak uygun ortamlarda yapılır.

Sınavların açılma zamanı

Madde 7- (Değişik: 13/2/2006-2006/10129 K.)

Kamu kurum ve kuruluşlarınca, özürü açığı bulunduğu sürece, her yılın Nisan-Mayıs, Temmuz-Ağustos, Ekim-Kasım dönemlerinden bir veya birkaçında sınav yapılmak suretiyle, özürülere tahsis edilen boş kadroların ilgili mevzuatına göre doldurulması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Duyuru, Genel ve Özel Şartlar, Şartların Belgelendirilmesi

Duyuru

Madde 8- Özürüler için dönemler itibarıyla yapılacak sınavlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 46 ve 47 nci maddeleri gereğince Devlet Personel Başkanlığınca duyurulur.

Kamu kurum ve kuruluşları, sınava girmek için belirlenen son başvuru tarihinden en az bir ay önce olmak kaydıyla, Nisan-Mayıs dönemi sınavları için en geç Mart ayı, Temmuz-Ağustos dönemi için en geç Haziran ayı, Ekim-Kasım dönemi için en geç Eylül ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığı'nda olacak şekilde

özürlü memur alınacak kadroların sınıf, unvan ve derecelerini, sayısını, bu personelde aranacak genel ve özel şartları, en son başvurma tarihini, başvurulacak mercileri, sınav tarihleri ile diğer bilgileri bildirir. Kurumlar tarafından sınav duyurusuna ilişkin talepte bulunulurken işin özelliği gerektirmediği sürece özür grupları arasında bir ayırım yapılmaz ve özür lülük oranına da bir üst sınır getirilemez.

Söz konusu sınav duyurularına ilişkin giderler, bütçeye bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır.

Devlet memurluğuna alınacaklarda aranan genel ve özel şartlar

Madde 9- Devlet memurluğuna alınacaklarda aranan şartlar şunlardır:

a) Genel şartlar:

1) Türk vatandaşı olmak,

2) Memuriyete girişte en az 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 40 ıncı maddesinde belirtilen yaşta olmak,

3) Aynı Kanunun değişik 41 inci maddesindeki öğrenim şartlarını taşımak,

4) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

5) Taksirli suçlar ve aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak,

6) Özür lülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, sağlık kuruluşlarınca verilecek resmi sağlık kurulu raporu bulunmak.

b) Özel şartlar:

1) Hizmet göreceği sınıf için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı ve 41 inci maddelerinde belirtilen öğretim ve eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,

2) Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında belirtilen şartları haiz bulunmak,

gereklidir.

Şartların belgelendirilmesi

Madde 10- Kamu kurum ve kuruluşlarınca talep edilmesi halinde, Devlet memurluğuna atanacaklarca;

a) Nüfus hüviyet cüzdanının,

Gerekli hallerde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince kazai rüş t kararının,

b) Öğrenim durumlarına ilişkin olarak diploma asılları veya onaylı örnekleri, diplomalarının düzenlenmemiş olması halinde, öğrenim durumlarını belirtmek üzere ilgili kurumlarca usulüne göre verilecek ve daha sonra diploma veya örnekleriyle değiştirilecek belgelerin,

Öğrenimini yabancı ülkelerde yapmış olanların diplomaları veya örnekleriyle birlikte denkliğinin kabul edildiğine dair ilgisine göre Milli Eğitim Bakanlığı veya Yüksek Öğretim Kurulu'nca verilecek belgelerin,

Öğrenimini yabancı ülkelerde yapan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin ise 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun ve 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu gereğince diplomalarının onanıp tescil edildiğine dair Sağlık Bakanlığı'nca verilecek belgelerin,

c) Adli sicil kayıt belgesinin,

d) Özür durumlarına ilişkin, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, sağlık kuruluşlarından alınmış olan resmi sağlık kurulu raporunun,

e) Atanılacak kadronun gereği olarak kurum ve kuruluşlarca istenilen kurs bitirme belgesi, bonservis, sertifika ve benzeri belgelerin,

asılları veya noter tasdikli nüshaları ibraz edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınavların Uygulanmasına Dair Esaslar

Müracaat

Madde 11- Devlet Personel Başkanlığı'nca dönemler itibarıyla yapılacak sınav duyurularını müteakip, müracaatlar söz konusu duyuruda belirtilen ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yapılacaktır. Müracaatlar sırasında ilgilinin beyanı esas alınarak, (Ek-1)'de yer alan "İş Talep Formu" ve son üç ay içerisinde çekilmiş bir adet orijinal vesikalık fotoğraf ile sağlık kurulu raporunun fotokopisi dışında başka hiç bir belge istenilmez.

Şahsen veya posta ile yapılacak müracaatlarda, istenilen belgeler en son müracaat tarihi mesai saati bitimine kadar ilgili kurumda olacak şekilde teslim edilir veya gönderilir.

İş talep formlarının incelenmesi

Madde 12 - İş talep formları, müracaat süresinin bitiminden itibaren 15 gün içinde personel işleriyle görevli birimce sınav duyurusunda belirtilen şartların mevcut olup olmadığı açısından incelenir. Şartları taşıyanlara fotoğraflı sınava giriş belgesi verilir. İş talep formlarındaki soruların bir veya birkaçını cevapsız bırakanlar ile şartları taşımadığı tespit edilenlere durumları bildirilir ve bunlara sınava giriş belgesi verilmez. Ancak, sınava giriş belgesi verilmiş olsa dahi, sınava giriş şartlarını taşımadığı sonradan tespit edilenlerin başvuruları ve sınavları geçersiz sayılır.

Sınav kurullarının kuruluş ve görevleri

Madde 13- (Değişik birinci fıkra: 13/2/2006-2006/10129 K.) Sınavı yapacak olan kurumda bir sınav kurulu oluşturulur. Bu kurul, kurumun en üst amirinin veya görevlendireceği bir amirin başkanlığında, kurumun en üst amirince belirlenecek en az biri özürlülük veya özel eğitim alanında çalışan ya da yetkin olmak üzere üç üye ile personel işleri birim amirinden teşekkül eder. Ayrıca aynı usulle yedek üyeler seçilir. Kurula asıl üyenin katılmadığı durumlarda yedek üye katılır. Bu kurulu teşkil edenlerin öğrenim seviyeleri sınava girecek olanların öğrenim seviyelerinden aşağı olamaz.

(Değişik ikinci fıkra: 13/2/2006-2006/10129 K.) Ancak, kurumların il veya bölge kuruluşlarında yapılacak sınavlar için kurum amiri tarafından sınavın yapılacağı yerde, özürsüzlük veya özel eğitim alanında çalışan ya da yetkin olan bir üyenin bulunması ve birinci fıkradaki öğrenim şartına uymak kaydıyla farklı şekilde sınav kurulu teşkil edilebilir.

Sınav kurullarının başkan ve üyelerinin bu Yönetmelikte öngörülen sınavlara eşleri ile ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhrı hısımlarının katıldığına tespit edilmesi halinde, bu üye veya üyeler sınav kurulu üyeliğinden çıkartılır ve bunların yerine yeni üye görevlendirilir.

Bu hususun sınavların herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde ise ilgili üyenin daha önce yaptığı değerlendirmeler geçersiz sayılır ve bu durumda sınavlar diğer komisyon üyelerinin değerlendirmeleri esas alınarak sonuçlandırılır.

Sınav kurulları; soruları hazırlamak, sınav sonuçlarını değerlendirmek, buna göre bir başarı listesi düzenlemek ve gerektiğinde itirazları inceleyip sonuca bağlamakla görevlidir.

Kamu kurum ve kuruluşları yapacağı sınavlarda, Türkiye Sakatlar Konfederasyonunca talep edilmesi halinde, gözlemciler bulundurulmasına izin verir.

Sınav şekilleri

Madde 14- Özürsüzlü sınavları çoktan seçmeli test şeklinde yapılır. Bu sınavlarda ayrıca sözlü sınav yapılmaz.

Sınav konuları ve sorular

Madde 15 - Sınav konuları şunlardır:

- a) Atatürk İlkeleri ve Türk İnkılap Tarihi,
- b) Temel yurttaşlık bilgisi,
- c) Türkiye coğrafyası,
- d) Türkçe,
- e) Matematik,
- f) Görevlerin özelliğine göre mesleki bilgiler.

(Değişik ikinci fıkra: 13/2/2006-2006/10129 K.) Özür grupları itibarıyla, ilkokul veya ilköğretim (ortaokul) mezunlarına (a) ila (e), lise veya lise dengi meslekî veya teknik okul ile yüksek öğrenim görmüş olanlara (a) ila (f) bentlerinde yer alan konuları kapsayacak, müracaat edenlerin girecekleri sınıf ve kadro için aranan bilgi, yetenek ve becerilerini ölçecek şekilde, ayrıca işitme ve/veya dil ve konuşma ile zihinsel özürsüzlükler için öğrenme ve algılama düzeyleri ile dil gelişimleri ve sözel iletişim güçlükleri esas alınmak suretiyle sorular ayrı ayrı hazırlanır.

İlkokul veya ilköğretim (ortaokul) okulları ile ortaöğretim mezunları için, Milli Eğitim Bakanlığı müfredat programındaki kitaplar; yüksek öğrenim mezunları için ise yüksek öğretim kurumlarında okutulan ders kitapları esas alınarak sorular hazırlanır.

Sınavların yürütülmesi

Madde 16- Sınava giriş belgesi olmayanlar sınava alınmazlar. Sınavlar duyurulan saatte başlar.

(Değişik ikinci fıkra: 13/2/2006-2006/10129 K.) Sınavlarda kopya çekilmesi, kopya teşebbüsünde bulunulması veya sınava girecek adayın yerine başka bir kişinin sınava girdiğinin anlaşılması halinde, hakkında tutanak düzenlenerek ilgilinin sınavı geçersiz sayılır.

Sınavların sorumluluğu, sınavı yapan kurula aittir. Sınavların düzenli bir şekilde yürütülmesinden sınav kurulu başkanı yetkili ve sorumludur. Sınav kurulu kararları oy çokluğuyla alınır.

Tutanaklar

Madde 17- Kamu kurum ve kuruluşları yapacakları sınavlarda, soruların sınav başlama saatinde açıldığını ve sınavın başlama saatini, bitiş saatini, sınava girenlerin sayısını ve sınavın akışını gösteren bir tutanak düzenleyerek sınav kuruluna teslim eder.

Değerlendirme

Madde 18- (Değişik: 13/2/2006-2006/10129 K.)

15 inci maddede belirtilen konulara göre hazırlanan sınavlar yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Her özür grubu ve öğrenim durumuna göre başarı sıralaması en yüksek puandan başlanarak kendi grubu içinde ek (III)'te yer alan "Özür Grupları ve Öğrenim Durumları İtibarıyla Başarı Sıralaması Cetveli"ne göre ayrı ayrı düzenlenir. Duyurudaki her unvanlı kadro için talep edilen öğrenim durumları itibarıyla, özür gruplarındaki başarı puanları da dikkate alınmak suretiyle son bir sıralama yapılarak sınav ilanında belirtilen boş kadro sayısı kadar aday başarılı sayılır.

Yapılan başarı sıralamasında puanların eşitliği halinde 22 nci maddede belirtilen kriterler esas alınır. Buna göre bir başarı listesi hazırlanır. Aynı usulle boş kadro sayısı kadar yedek belirlenir. Hazırlanan bu listeler sınav kurulu üyeleri ve başkanı tarafından imzalanır ve kurum amirine teslim edilir.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu anlaşılmalr

Madde 19- Sınava giriş belgesi verilmek suretiyle sınava girenlerden; iş talep formunda gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılarak atamaları yapılmaz. Ataması yapılmış olsa dahi iptal edilir. Bunlar hiçbir hak talebinde bulunamazlar.

Ayrıca, gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenler hakkında 765 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanmak üzere ilgili kurumca o yer Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Sınav sonuçlarının duyurulması

Madde 20- Sınav sonuçları, ilgili kurum tarafından sınav bitim tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde ilan edilir ve sonuçlar ilgililere yazılı ile bildirilir.

Duyurusu yapılan kadrolara, başarı sırasına göre ataması yapılacakların en geç 15 gün içinde 10 ncu maddede yer alan ve atanacağı kadroya ilişkin kurumca istenilen belgelerle birlikte kuruma müracaat etmeleri gerekir. Ancak, söz konusu süre sonunda müracaatta bulunmayanların yerine, 15 gün içinde diğer adayların başarı sırasına göre ilgili oldukları kadrolara müracaatta bulunmaları istenir.

Sınav sonuçlarına itiraz

Madde 21- Sınava katılanlar sınav sonuçlarına yazılı olarak itiraz edebilirler. İtirazlar, sınav sonuçlarının ilgiliye bildirilmesinden itibaren 7 gün içinde bir dilekçe ile sınavı açan kuruma yapılır. Bu itirazlar, en geç 15 gün içinde incelenir ve sonuç ilgiliye yazılı olarak bildirilir.

Başarı sırasına göre atanma

Madde 22- (Değişik: 13/2/2006-2006/10129 K.)

20 nci maddede belirtilen süreler içinde müracaat edenlerin atamaları başarı listesindeki sıralamaya göre yapılır. Aynı puanı alan adaylar arasından diploması bir üst öğrenim olana, aynı öğrenim grubunda ise diploma tarihi itibarıyla önce mezun olmuş olana, bunun aynı olması halinde ise yaşı büyük olana öncelik tanınır. Söz konusu atamalar tamamlandıktan sonra duyuruda yer alan kadrolardan iki yıl içerisinde istifa, ölüm, memuriyetten çekilme ve benzeri bir sebeple boşalma olması halinde veya kontenjan açığı bulunduğu sürece, başarı sıralaması takip edilmek şartıyla yedeklerden atama yapılabilir.

Sınav belgelerinin saklanması

Madde 23 - Sınavlarda başarı göstererek atananların sınavla ilgili belgeleri özlük dosyalarında, bunun dışında kalan sınavla ilgili diğer belgeler, kurumların arşivlerinde genel hükümlerde öngörülen süre kadar saklanır.

İşyerlerinin özürülülerin çalışma şartlarına göre düzenlenmesi

Madde 24- (Değişik: 13/2/2006-2006/10129 K.)

Kamu kurum ve kuruluşları çalışma yerlerini ve eklentilerini, özürülülerin erişebilirliğine uygun duruma getirmek, özürülülerin çalışmalarını kolaylaştıracak gerekli tedbirleri almak ve özürülülerin görev yaptıkları kadronun gereği olan işleri yapabilmeleri için özür durumlarına göre gerek duyulan yardımcı ve destekleyici araç-gereçleri temin etmek zorundadır.

Özürülülerin çalıştırılacakları işler

Madde 25- Belirli bir mesleği olan özürülülerin meslekleri ile ilgili işlerde çalıştırılmaları esastır.

Belirli bir mesleği olmayan veya mesleğine uygun kadro bulunmayan özürülüler,özür durumlarına göre, yapabilecekleri hizmetlere ait mevcut kadrolarda çalıştırılır. Özürülüler, özürülülüklerini artırıcı veya ek özür getirici işlerde çalıştırılmazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Takip ve denetim

Madde 26- Kurum ve kuruluşların özürülü memur çalıştırma yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin takip ve denetimi Devlet Personel Başkanlığı'nca yapılır. Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde istihdam edilen ve işten ayrılan özürülülere ilişkin bilgiler kurum ve kuruluşlarca her yılın Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının son günü itibarıyla, (Ek-II)'de yer alan "İstihdam Edilen Özürülü Memurlara İlişkin Bilgi Formu" doldurularak takip eden ayın ilk iki haftası içerisinde Devlet Personel Başkanlığı'nda olacak şekilde gönderilir

Saklı tutulan mevzuat

Madde 27- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin A/11 inci fıkrasında sayılan görevler ile ilgili özel tüzük ve yönetmeliklerdeki hükümler saklıdır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 28- 12/5/1983 tarihli ve 83/6526 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sakatların Devlet Memurluğuna Alınma Şartları İle Hangi İşlerde Çalıştırılacakları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 29- Sayıştay'ca incelenmiş bulunan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 30- Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ek-1 İş Talep Formu

Ek-2 İstihdam Edilen Özürlü Memurlara İlişkin Bilgi Formu

Ek-3 Özür Grupları ve Öğrenim Durumları İtibarıyla Başarı Sıralaması Cetveli'ne